

گزارش کوتاه

عیار کابینه سیزدهم پاكدستی و عدالت

فرشته مسملی

روزنامه‌نگار

👤 رئیس‌جمهورمنتخب این روزها برای چنین کابینه سیزدهم مسیر دشواری را پیش‌رو دارد. در شرایطی که کشور درگیر مشکلات اساسی به‌ویژه درعرصه‌مدیریت اقتصادی است، ضرورت

انتخاب کارگزاران شایسته، کارآمد، متخصص و متعهد بیش از گذشته احساس می‌شود؛ به‌ویژه آن‌که بسیاری از مردم با توجه به شرایط پیش‌آمده در انتظار تغییر و تحولی اساسی در قوه مجریه هستند.

با پیروزی سید ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ گمانه‌زنی‌ها درباره یاران او در کابینه سیزدهم شروع شد. از همان موقع بود که فهرست‌هایی مبتنی بر حدس و گمان در فضای مجازی منتشر و احتمالاتی درباره مردان دولت آینده مطرح شد.

رئیسی اما از همان ابتدا اعلام کرد شیوه انتخاب کابینه این بار حسب روال سابق نخواهد بود و از همه مردم، نخبگان، اهالی رسانه و سیاست و... دعوت کرد وی را در گزینش اعضای هیات دولت یاری کنند. بعد از اعلام این موضوع برخی البته این حرف را در حد وعده‌های پوپولیستی دانستند که چندان قابلیت اجرایی ندارد. اما با فاصله چند روز از اعلام این خبر، رئیس‌جمهور منتخب اولین گام را با رونمایی از سامانه معرفی مدیران برداشت. این سامانه که نام دیگر آن یاران رئیسی بود با واکنش‌های مختلفی روبه‌رو شد. صرف‌نظر از برخی اظهارنظرها که انتخاب اعضای هیات دولت را با چنین سازوکاری نامسکن و شعاری می‌دانستند و البته گروهی دیگر آن را باعث کمرنگ شدن نقش نخبگان در گزینش افراد شایسته تلقی می‌کردند در عین‌حال، این اقدام با استقبال بسیاری از چهره‌های شاخص و عموم مردم مواجه شد.

قدم دوم برای انتخاب اعضای هیات دولت اعلام چهار شاخص از سوی رئیس‌جمهور منتخب بود. کارآمدی، فسادستیزی، روحیه انقلابی و مردمی‌بودن از جمله ویژگی‌هایی است که رئیسی بر آنها تأکید کرده است. ویژگی‌های عنوان‌شده از سوی رئیس‌جمهور منتخب می‌تواند مسیر حرکت دولت سیزدهم را مشخص کند، چراکه در فضای پس از انتخابات ۱۴۰۰ برخی چهره‌های

سیاسی در پی آن بودند تا با ریزینی شرایط را برای حضور خود یا نیروهای وابسته به خود در ترکیب هیات دولت‌آتی فراهم کنند اما هم اعلام سامانه برای انتخاب مدیران دولت سیزدهم و هم بیان شاخصه‌هایی به‌عنوان شرکت لازم برای همراهی با رئیسی تحقق این امیال و آرزوها را دشوار می‌کند.

گام بعدی برای فراهم آوردن مقدمات تشکیل دولت سیزدهم، تشکیل کارگروه‌های یازده‌گانه تخصصی با محوریت موضوعاتی در حوزه سیاست داخلی، سیاست خارجی، اطلاعات و امنیت، اقتصاد، فضای مجازی، مسائل حقوقی و حقوق بشر، امور زنان، محیط‌زیست، دفاعی و نظامی، مذاکرات بین‌المللی، فرهنگی و اجتماعی بود. روال کار در این کمیته‌های تخصصی بررسی افراد معرفی‌شده در فرآیند نظرسنجی سامانه مدیران دولت سیزدهم و همچنین شاخصه‌های بیان‌شده از سوی رئیسی است تا براساس آن، مجموعه سوابق افراد با لحاظ قراردادن ضعف و قوت‌های آنها در کارنامه مدیریتی گذشته در هر کدام از کارگروه‌ها مورد ارزیابی دقیق قرار گیرد و بعد از انتخابات و فهرست نام‌ها، چهره‌های تایید‌شده به کمیته ویژه دولتمردان آینده معرفی شوند. در نهایت افراد گزینش‌شده پس از کسب استعلامات لازم از سوی مراجع نظارتی به رئیس‌جمهور منتخب معرفی شوند اما در نهایت این رئیسی است که باید از بین افراد معرفی‌شده، مردان وزنان همراه خود در کابینه سیزدهم را انتخاب کند. طبعاً این گزینش در مرحله نهایی برای رئیسی سخت و دشوار خواهد بود چون وجود مشکلات موجود کشور این انتظار و توقف بحق را برای عموم مردم ایران ایجاد می‌کند تا حضور چهره خسته، دلزده، بی‌انگیزه و فاقد کارایی و درایت لازم را در عرصه مدیریت اجرایی کشور برنتابند.

عکس:
فارس

موافقت رهبر انقلاب با عفو یا تخفیف مجازات تعدادی از محکومان

به‌مناسبت فرا رسیدن اعیاد سعید قربان و غدیر خم، رهبر انقلاب اسلامی با عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات ۲۸۲۵ نفر از محکومان محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضایی نیروهای مسلح و تعزیرات حکومتی موافقت کردند.
حجت الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه در نامه‌ای به رهبر انقلاب اسلامی پیشنهاد عفو یا تخفیف و تبدیل مجازات این محکومان را که پرونده‌های عفو آنان در کمیسیون عفو و بخشودگی بررسی شده و واجد شرایط لازم تشخیص داده شده‌اند، ارائه کرد.

ماجرای لیست‌هایی که هر روز به عنوان کابینه دولت سیزدهم منتشر می‌شوند، چیست؟

تهدید سهم خواهی علیه دولت جدید

مریم غالی

سیاسی

👤 همیشه در همین روزهای بلند و گرم تابستان هر چهار سال يك بار، وقتی دیگر آب‌ها از آسیاب می‌افتد و خیال همه از انتخاب رئیس‌جمهور راحت می‌شود، تازه دور دوم گمانه‌زنی‌ها شروع می‌شود و رسانه‌ها پس از زالی انتخاباتی از سوال چه کسی، به مرحله دوم و پرسش چگونه و کم و کیف کابینه جدید می‌رسند و می‌خواهند با فراخبرها و تحلیل‌های احتمالی، دست رئیس‌جمهور جدید را برای چنین کابینه آینده بخوانند.

👤 هدف گمانه‌زنی‌های سریالی

در این دوره چیست؟

تقریباً در هیچ دوره‌ای بازار گمانه‌زنی برای کابینه جدید دولت‌ها بی‌رونق نبوده اما یکی از تفاوت‌های مهم دوره سیزدهم ریاست جمهوری که سبب شده با وجود اعلام سامانه معرفی مدیران و تشکیل کارگروه توسط سید ابراهیم رئیسی برای چیدمان نهایی، حدس و گمان‌ها همچنان پربرونق باشد، حساسیت و شکننده شدن شرایط در این دوره، نسبت به سال‌های قبل است، این موضوع طبیعتاً باعث شده مردم و گروه‌های سیاسی نسبت به این‌که چه کسانی قرار است پس از دوره سخت و طاقت‌فرسای هشت سال اخیر، مسؤولیت‌های کلیدی را برعهده بگیرند، مهم‌شود؛ چراکه هیچ دولتی تاکنون دولت خود را از لحاظ اقتصادی با شرایط فعلی از لحاظ نرخ تورم، بیکاری و رشد نقدینگی، تحویل دولت بعدی نداده است؛ این وضعیت از لحاظ شرایط خارجی هم وضعیت بهتری ندارد و درست به همین علت، حساسیت‌ها بسیار بیشتر از دوره‌های قبلی است. از سوی دیگر هماهنگی تیم اقتصادی اعم از وزیر اقتصاد و رئیس بانک مرکزی تا معاونان اقتصادی رئیس‌جمهور، در این دوره به اقتضای شرایط فعلی، ضروری‌تر است. البته چنین مهره‌ها در سطح کل کشور و برای هر استان حیاتی و راهبردی است. شاید پربیراه نباشد اگر بگوییم مردم رئیس‌جمهوری می‌خواهند که نه مانند احمدی‌نژاد دانما در استان‌ها به سر ببرد و نه مانند روحانی که از تهران هم به‌ندرت خارج شود. به طور مثال وضعیت کرونا در سیستان و بلوچستان و تنش آبی خوزستان به خوبی نشان داد چنین دقیق استانداران در استان‌های پرمساله چقدر حساس و حتی همسطح انتخاب وزیر کشور است، از این رو تمرکززدایی از تهران و چنین ترکیب استانی هم باید مدنظر رئیس‌جمهور آینده باشد، کم‌این‌که شخص رئیسی هم بر تعیین استاندار خوزستان با اختیارات ویژه و حتی حضور برخی استانداران در هیات دولت تأکید کرد.

👤 محافل سیاسی رسانه‌ای

و داستان لیست‌بندی

در شرایطی که اهمیت يك موضوع بالا باشد اما ابهام پیرامون آن جولان بدهد، شایعه شکل می‌گیرد. با همین فرمول، یعنی همجواری ابهام و اهمیت، بسیاری از محافل سیاسی دست به کار شده و دور یک‌دیگر جمع می‌شوند

دعوت کرده و نه آن فرد اساسا برنامه خاصی دارد. این روند فقط باعث می‌شود که ما شاهد سوخته شدن و آسیب به سرمایه‌های اجتماعی خود باشیم.

👤 پول بده وارد لیست شو!

دیگر کار آنقدر بالا گرفته که برخی فقط برای مطرح شدن نام‌شان در لیست‌های فیک و رسانه‌ای، حاضرند پول بپردازند و حتی عده‌ای با اجیرکردن افراد جهت معرفی خودشان سعی دارند در دولت بعدی سری در سرها دربیازوند. ازسوی دیگر حامیان برخی نامزدهای انتخابات که نتوانسته بودند از فیلتر شورای نگهبان عبور کنند هم بیکار نیستند و در تلاش‌اند نامزدهای مورد علاقه آنها در دولت آینده سمت قابل‌توجهی به دست آورند.

👤 کارکرد سامانه معرفی مدیران

اما در پی راه‌اندازی سامانه معرفی مدیران با عنوان یاران رئیسی که در آن از همه نخبگان، فرهیختگان، احزاب و مردم دعوت شده تا افرادی را که در تراز دولت مردمی می‌شناسند، معرفی کنند؛ ۳۶ درصد از معرفی‌کنندگان که از این سامانه برای ارائه پیشنهاد‌های خود استفاده کرده‌اند، دارای مدرک دکتری بودند. ۳۴۰ نفر از معرفی‌کنندگان، وزیر، معاون وزیر یا معادل آن بوده و ۱۱۳۵ نفر هم از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها بودند. این اتفاق تاکنون هیچ‌وقت سابقه نداشته که يك رئیس‌جمهور معرفی کنند؛ ۳۶ درصد از معرفی‌کنندگان که به مشورت دعوت کند، اما دقیقاً همین اتفاق

پیگیری ضرب و شتم یک ایرانی توسط مأموران در سوئد

احمد معصومی‌فر، سفیر ایران در سوئد در توییتی نوشت، روز (جمعه) اطلاع یافتم یکی از ایرانیان در روز عید غدیر مورد ضرب و شتم شدید مأموران بازداشتگاه سوئد قرار گرفته است. برای اطمینان از سلامتی وی درخواست ملاقات فوری کردم. وی افزود: بی‌حرمتی و تعدی به حقوق اتباع کشورم را تحمل نخواهم کرد. موضوع را تا شناسایی و مجازات خاطیان پیگیری می‌کنم.

آش شور سهم خواهی

آش سهم خواهی و خود وزیرپنداری آنقدر شور شده که براساس شنیده‌های خبرنگار جام جم، صدای رئیسی را هم درآورده و نکته جالب اینجاست که سید ابراهیم رئیسی شخصاً به شکل مستقل به انتخابات آمد و حتی در رویکردی کم سابقه خانه‌های مردم را به عنوان ستادهای انتخاباتی اش معرفی کرد.

اما حالا درست در بزنگاه تشکیل کابینه با صفی طولانی از سهم‌خواهان که معلوم نیست دقیقاً چه اقدام فاختری در ستاد او انجام داده‌اند، برای حضور در دولت آینده روبه‌رو شده، البته رفت و آمد سهم‌خواهانه برخی نمایندگان هم برای حضور در دولت سیزدهم ظاهراً با این استدلال که این کار به همدلی مجلس و دولت لطمه می‌زند، با چراغ قرمز آقای رئیسی همراه شده است.

البته پربیراه نیست اگر بگوییم که بیشتر این حساسیت‌ها در روزهای اخیر روی انتخاب معاون اول و وزیر خارجه دولت رئیسی بوده است؛ تا جایی که یکی دیگر از رسانه‌های اصلی جریان اصلاح‌طلب از این دو سمت به عنوان دست چپ و راست رئیس‌جمهور نام برده بود.

برخی رسانه‌ها هم در این بازار پرپهاهو خودشان با برجسته کردن برخی از اسامی سعی دارند مارپیچ سکوت را در این باره بشکنند و به همین علت حرف و حدیث‌های بسیاری درباره وزارت خارجه دولت سید ابراهیم رئیسی مطرح شده و می‌شود؛ تا جایی که اگر به برخی از رسانه‌ها باشد، حضور يك فرد در کرسی وزارت خارجه را تمام‌شده می‌دانند.

مثبت باعث شده بازار گمانه‌زنی درباره کابینه

آینده از همیشه داغ‌تر باشد. البته مسؤولان دفتر ابراهیم رئیسی هم بیکار نبودند و به صورت جدی بعد از انتخابات به سراغ گفت‌وگو و رایزنی با منتقدان و اصلاح‌طلبان رفته‌اند و در روزهای گذشته با این افراد برای نظرخواهی درباره دولت سیزدهم شور و مشورت کرده‌اند، اتفاق بدیع دیگری که بازتاب زیادی داشت و همه به ستایش این امر جدید پرداختند.

👤 کابینه محبوب رئیسی

اما آن‌طور که از مشی سیاسی رئیسی در این چند سال اخیر و به‌ویژه روزهای منتهی به انتخابات و رایزنی با شورای نگهبان دیده شد، قرار نیست هیچ طیف و گرایشی در دوره او منزوی شود، اما سوال اصلی این است که کاراکتر وزرای او باید چگونه باشد و چه ویژگی‌هایی داشته باشند؟ «متخصص، کارآمد و انقلابی» سه ویژگی اصلی هستند که خود سید ابراهیم رئیسی در دوران تبلیغات انتخاباتی اش، آنها را به عنوان معیارهای انتخاب کابینه معرفی کرد، البته تأکید بر يك نکته دیگر هم برای رئیس‌جمهور جدید بسیار مهم بوده، مستقل بودن او که حتی در اولین نشست خبری خود که بعد از پیروزی برگزار کرد، هم تأکید داشت «من برای تشکیل دولت، خود را مقابل خدا مسؤؤل می‌دانم و فقط وامدار مردم».

درواقع رئیسی با این موضوع آب پاکی را بر دست افرادی که مدام مشغول گمانه‌زنی بودند، ریخت و صریحاً از رسانه‌ها خواست درباره کابینه آینده گمانه‌زنی نکنند. البته این درخواست رئیسی از رسانه‌ها نقطه پایان انتشار و تحلیل فهرست‌های متنوع از اعضای کابینه نشد و فراخبرها و تحلیل‌های شبانه در کلاب‌هاوس نمی‌توانند از خیر خبرهای پولتی و درگوشی بگذرند، حداقل نان در افزایش فالوور است.

👤 مردم چه می‌خواهند؟

حالا که بعد از حدود يك دهه دولت، مجلس و قوه قضاییه در سطح مدیران هماهنگ

هشدار درباره خط نفوذ در دولت سیزدهم

شخص آقای رئیسی را تحت‌تاثیر قرار دهند اما به دنبال فضایی هستند که بتوانند از موقعیت استفاده کنند و وارد کابینه شوند. این افراد همیشه نقاب بر چهره دارند، لذا باید مراقب بود این افراد وارد دولت نشوند؛ چراکه در این صورت اجازه نخواهند داد رئیس‌جمهور از همه ظرفیت‌های خود استفاده کند.

با وجود این، در این روزهای پایانی دولت دوازدهم، انتخاب اعضای کابینه دولت سیزدهم به مرحله ارزیابی تخصصی رسیده؛ یعنی در این مرحله افراد معرفی‌شده، که چند برابر ظرفیت مسؤولیت‌های مورد نیاز در کابینه هستند، توسط کارگروه‌های تخصصی برای هر حوزه، ارزیابی تخصصی می‌شوند و نتایج این ارزیابی‌ها در اختیار رئیس‌جمهور منتخب قرار می‌گیرد.

به هر حال و با همه این تفاسیر، لیست نهایی وزرای کابینه سیزدهم، پس از مراسم تحلیف و تنفیذ یعنی تا چند روز دیگر مشخص می‌شود. هرچند به نظر می‌رسد فضای مسموم فعلی و بازی با لیست‌های احتمالی تا آن زمان ادامه دارد؛ این سیکل معیوب گواه این است که بدنه اجتماعی هم نیاز به تحول دارد، چون بداخلاقی‌های سیاسی علی‌رغم تغییرات مثبت سیاست‌ورزی و تعامل رئیسی با رقباً، هنوز از کار نیفتاده و مشتری‌های خود را دارد. 📌

